

COMMUNE DE SAINT-JOSSE | GEMEENTE SINT-JOOST

LES 700 ANS DU VIIe CENTENAIRE DE L'ASCENSION DE NOTRE SEIGNEUR JESUS-CHRIST

HISTORIQUE organisé à
l'occasion du VIIe centenaire de
l'Ascension de Notre Seigneur
Jésus-Christ. Voici, pour le
jour de pèlerinage, le nouveau
programme de la
commune.

SAINT-JOSSE
SINT-JOOST

SAINT-JOSSE

Fils d'un roi breton au VIIème siècle, Saint-Josse (ou Judoc, ou Judoce) décida de prendre le bâton de pèlerin ainsi que la besace pour parcourir d'autres contrées et faire un pèlerinage à Rome. Par la suite, il se fera ermite. Il passera par notre région et sera fasciné par cette vallée du Maelbeek de Saint-Josse à Schaerbeek qu'il comparera à la Vallée Josaphat, une vallée se trouvant à proximité de Jérusalem et du Mont des Oliviers (Palestine). Ce nom de Josaphat est resté, on lui doit une rue partant de Saint-Josse, ainsi que le célèbre parc de Schaerbeek. On attribuera plusieurs miracles à Saint-Josse, ce qui lui valu d'être canonisé. Il devint le patron des pèlerins. Lors de la création d'un lieu de prière à l'extérieur des remparts de Bruxelles peu après 1252, la chapelle fut donc logiquement dédiée à la Vierge mais aussi à Saint-Josse, d'où le nom de notre commune. Il existe une autre commune en France dans le Pas-de-Calais du nom de Saint-Josse-sur-Mer. On y conserve dans l'église les reliques de Saint-Josse, c'est là qu'il mourut en 669.

Enracinés dans la tradition et la culture populaire, 2 géants furent fabriqués en 1952 pour célébrer 700 ans de la Commune puis restaurés en 2020.

HOUWAERT

Jean-Baptiste Houwaert (1533-1599) possédait un château à Saint-Josse, son domaine s'étendait de l'actuelle Place Houwaert à la rue de la Consolation. Dans son énorme jardin se trouvaient des fontaines et des jets d'eau qu'il alimentait en détournant les eaux du Maelbeek. Il avait l'autorisation de le faire uniquement en dehors des jours de semaine. Il avait baptisé son château « le petit Venise». Houwaert était conseiller et maître ordinaire de la Chambre des comptes du duché de Brabant, mais également un poète et dramaturge humaniste d'expression néerlandaise. Ce diplomate tenta de plaider la cause des opprimés dans ce qui s'appelait alors les Pays-Bas espagnols. Nous étions à cette époque sous la domination espagnole et Philippe II, qui avait succédé à son père Charles Quint, avait fait venir le redoutable duc d'Albe pour empêcher la rébellion du peuple et de certains nobles face à l'oppresseur. Le duc d'Albe fit emprisonner Houwaert pendant un an. Tout s'acheva par la célèbre «Révolte des Gueux». Ce duc succédait au Cardinal de Granvelle qui lui-même nous avait déjà écrasés d'impôts. Il est à noter que ce cardinal avait un «château de plaisance» à Saint-Josse également, entouré par l'un des trois étangs dont le seul vestige est l'étang du Square Marie-Louise. Il reste encore à Saint-Josse une Rue du Cardinal en témoignage de sa présence dans notre commune.

Pour en revenir à Houwaert, en plus d'être diplomate, il écrivait de très beaux poèmes et était philosophe. Il avait fait écrire deux devises sur les murs de son château: « Kent U Zelve» (connais-toi toi-même) et «Houdt middel mate» (tiens le juste milieu), une sorte de préfiguration du «compromis à la belge».

ulaire, ces
élébrer les
2020.

GUY CUDELL

Bourgmestre de la Commune pendant 46 ans, il fut et restera une personnalité des plus marquantes à Saint-Josse. Son géant fut créé en 1993, soit six ans avant son décès et restauré en 2020. Personne, avant lui, n'avait eu droit à un géant de son vivant. Une consécration exceptionnelle pour un homme exceptionnel. Il fut le dernier bourgmestre à célébrer les mariages en portant encore l'épée et le bicorne. C'était un homme impliqué, le premier arrivé à la Maison communale et le dernier à la quitter. Il était incontournable sur l'histoire de la commune et, surtout, il était avant tout proche et à l'écoute de ses habitants.

Parrain : Toone (José Géal)
Marraine : Marion

GUY CUDFIL

Hij was 46 jaar lang

burgemeester van de Gemeente en blijft één van de meest opmerkelijke personen-lijkheden in Sint-Joost. Zijn reus werd opgericht in 1993, zes jaar voor zijn dood, en gerestaureerd in 2020. Voor hem had niemand ooit het recht gehad op een reus tijdens zijn leven. Een uitzonderlijke bekroning voor een uitzonderlijke man. Hij was de laatste burgemeester die nog huwelijkten voltrok terwijl hij een zwaard en een hoed droeg. Hij was een betrokken man, de eerste die aankwam op het Gemeentehuis en de laatste die vertrok. Hij was zeer goed op de hoogte van de geschiedenis van de gemeente en had vooral veel aandacht voor de inwoners.

Peter: Toone (José Géal)
Meter: Marion

ENTENAIRE
N-NOODE

HOUWAERT

Jean-Baptiste Houwaert (1533-1599) was eigenaar van een kasteel in Sint-Joost, zijn landgoed strekte zich uit van het huidige Houwaertplein tot aan de Trooststraat. In zijn enorme tuin waren er fonteynen en waterstromen die hij bevoorradde door het water van de Maalbeek om te leiden. Hij mocht dit enkel buiten de weekdagen doen. Hij noemde zijn kasteel «Klein Venetië». Houwaert was raadshoofd en meester van de Rekenkamer van het hertogdom Brabant, maar ook een Nederlandse dichter en humanistisch toneelschrijver. Deze diplomaat probeerde op te komen voor de onderdrukten in de toenmalige Spaanse Nederlanden. In die tijd stonden we onder Spaans bestuur en Filips II, die zijn vader Karel V was opgevolgd, had de gevreesde hertog van Alba meegebracht om de opstand van het volk en bepaalde edelen tegen de onderdrukker te voorkomen. De hertog van Alba liet Houwaert een jaar lang gevangen houden. Het eindigde allemaal met de beroemde «Opstand van de Geuzen». Deze hertog volgde de kardinaal van Granvelle op die ons reeds had overstept met belastingen. Er moet worden opgemerkt dat deze kardinaal tevens een «château de plaisance» had in Sint-Joost, omgeven door drie vijvers, waarvan het enige overblijfsel de vijver van de Marie-Louizasquare is. In Sint-Joost is er nog steeds een Kardinaalsstraat te vinden als getuigenis van zijn aanwezigheid in onze gemeente.

Houwaert was naast diplomaat ook nog eens schrijver van mooie gedichten en filosoof. Op de muren van zijn kasteel had hij twee lijfspreuken geschreven: «Kent U Zelve» en «Houdt middel mate», een soort van voorbode van het «Belgische com-promis».

100-jarig bestaan van
actie en de volkscul-
reerd in 2020.

SINT-JOOST

Sint-Joost (of Judocus),

zoon van een Bretonse koning
in de 7de eeuw, besliste om pel-

grimsstat en biddel op te nemen om naar

andere landen te reizen en een pelgrimstocht
naar Rome te maken. Later werd hij een klizzenaar.

Hij doorkruiste onze regio en werd gefascineerd door de

Maalbeekvallei van Sint-Joost tot Scharbeek die hij verge-

leek met de vallei van Josaphat, een vallei dichtbij Jeruzalem en

de Olijfberg in Israël. Deze naam Josaphat is gebleven, er is een

straat naar genoemd die vertrekt vanuit Sint-Joost alsook het

bekende park van Scharbeek.

Er werden verschillende wonderen toegeschreven aan Sint-

Joost, die hem een heiligverklaring opleverden. Hij werd de

patroonheilige van de pelgrims. Toen kort na 1252 buiten de

stadswallen van Brussel een gebedsplaats werd opgericht, was

de kapel logischervijs niet alleen aan de Maagd Maria maar ook

aan Sint-Joost gewijd, vandaar de naam van onze gemeente.

Er bestaat nog een andere gemeente in Pas-de-Calais

in Frankrijk, genaamd Saint-Josse-sur-Mer. Het

stoffelijk overschot van Sint-Joost wordt er

in de kerk bewaard, het is daar dat hij

in 669 stierf.

Deze 2 reuzen, die verankerd zijn in de traditie e
tuur, werden in 1952 vervaardigd om het 700-jar
de Gemeente te vieren en nadien gerestau

DANS LA DÙPE
SANT-JOSSE
au baron Casler obtin
avec les dames et
CHARTRENT
Provinces
de Saint
époux Charles
S UNE CLE

Emir V.U. : Emir Kir, av. de l'Astronomie 12-13 Stierrenkundelaan Bruxelles 1210 Brussel - ©Ed. 2020

GRAND

COMMUNE DE SAINT-JOSSE | GEMEENTE SINT-JOOST

COMMUNE DE SAINT-JOSSE | GEMEENTE SINT-JOOST

GEANTS REUZEN

Saint-Josse, Pèlerin | Sint-Joost, Pelgrim (1952)

Hall d'entrée du bâtiment «Royal», rue Royale 284

Gebouw «Royal», Koningsstraat 284

Houwaert, poète | dichter (1952)

Hall d'entrée de l'Académie des Beaux-Arts & de l'école
J. Delclef, rue Potagère 52

Centrale Hal van de Academie voor Schone Kunsten en
de school J. Delclef, Warmoesstraat 52

Guy Cudell, Bourgmestre | Burgemeester (1993)

Salle des Pas Perdus de l'Hôtel communal,
av. de l'Astronomie 13

Centrale Hal van het Gemeentehuis,
Sterrenkundelaan 13

Une initiative du Bourgmestre, Emir Kir, de l'Echevine du Tourisme, Dorah ILunga & du Collège
échevinal de la Commune de Saint-Josse-ten-Noode.

Een initiatief van de Burgemeester, Emir Kir, van de Schepen van Toerisme, Dorah ILunga, & van het
Schepencollege van de Gemeente Sint-Joost-ten-Node.

SAINT-JOSSE
SINT-JOOST